

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 68 (2).

IZDAN 1 NOVEMBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16251

Persson Eric Sigfrid, Malmö, Švedska.

Uređaj za vešanje i klatljivo otvaranje prozora i t. sl.

Prijava od 12 aprila 1939.

Važi od 1 marta 1940.

Naznačeno pravo prvenstva od 13 aprila 1938 (Švedska).

Ovaj se pronalazak odnosi na uređaj za vešanje i klatljivo kretanje (otvaranje i zatvaranje), naročito za prozore koji se klatljivo otvaraju i koji imaju vodoravnu obrtnu osu koja se nalazi između gornje i donje ivice prozora.

Jedan oblik izvođenja pronalaska je niže opisan u odnosu na nacrt. Na sl. 1, 2 i 3 su pokazani vertikalni preseki po liniji A-A iz sl. 4, ali sa uređajem za vešanje u različitim položajima, dok sl. 4 pokazuje presek po liniji C-C, a sl. 5 pokazuje presek po liniji B-B iz sl. 1.

Na sl. 4 i 5 je sa 1 obeležen prozorski noseći okvir, na kojem je utvrđena ploča 2, koja je snabdevena kukastim delom 3, koji na unutrašnjoj strani prozora prelazi preko ivice nosećeg okvira i tu je snabdevena udubljenjem 4 otvorenim prema gore.

Krilo se u pokazanom primeru sastoji iz T-gvožđa 5, na kojem je na poznat način utvrđeno okno 6. Između nosećeg okvira 1 i okvira 5 je postavljen jedan organ, koji je u celini označen sa M, i čiji su delovi 7 i 9 međusobno paralelni i pomoću čepa 10 odnosno 11, od kojih prvi tačno odgovara udubljenju 4, vezani sa pločom 2 odnosno okvirom 5.

Organ M ima dalje deo 8 koji je upravan prema delovima 7 i 9 i koji vezuje delove 7 i 9, i tako se pruža prema gore i prema dole kako to izlazi iz sl. 1—3. Međuprostor između okvira 1 i okvira 5 na vertikalnim ivicama prozora ispunjuje se drvenom letvom koja se sastoji iz gornjeg dela 12 i donjeg dela 13 od kojih je gornji deo 12 čvrsto vezan sa okvirom 5 a donji

deo 13 je čvrsto vezan sa nosećim okvirom 1.

Kad je prozor zatvoren, delovi zauzimaju položaj pokazan na sl. 1. Kod otvaranja prozora se krilo klatljivo kreće oko čepa 11, dok donji kraj letve 12 ne dospe do naleganja na gornji koso postavljeni deo organa M, kao što to izlazi iz sl. 2.

Dalje se klatljivo pomeranje prema tome ne može izvoditi oko čepa 11, već se usled naleganja između organa 12 i M ovaj zahvata u daljem klatljivom kretanju, koje se dakle vrši oko čepa 10 kao što se to vidi iz sl. 3. Kad vodoravna težišna linija krila, kao što je to podesno slučaj, prolazi kroz čep 11 ili neposredno blizu ovoga, prvi se deo klatljivog kretanja (oko čepa 11) vrši veoma lako, pošto prozor za celo vreme balansira ili je bar skoro izbalansiran. Za ciljeve ventilacije je potpuno dovoljan ugao otvaranja u ovoj prvoj oblasti kretanja. Dalje klatljivo pomeranje (oko čepa 10) treba redovno da se vrši samo tada, kad prozor treba da se očisti i pošto se pri tome radi o klatljivom pomeranju iz jednog stabilnog položaja ravnoteže, za ovo dalje klatljivo kretanje potrebna je srazmerno veća snaga. Ovo ima za posledicu da pri ventilaciji svi prozori jedne fasade ili kakve zgrade potpuno automatski zauzimaju isti položaj, što veoma povoljno utiče na ukupan utisak. Iz istog razloga ne može dalje vetar vršiti klaćenje prozora.

Pošto organ M gore i dole zalazi u udubljenja drvenih letava 12 i 13 kao što to izlazi iz sl. 1, to se i u uređaju za ve-

šanje u vertikalnim sastavcima prozora postiže naročito dobro zaptivanje.

Pronalazak nije ograničen na pokazani i opisani oblik izvođenja. Među varijantama, koje se mogu izvoditi u okviru ovog pronalaska vredí pomenuti to, da celokupan uređaj za vešanje može biti potpuno obrnut, tako, da se čep 11 nalazi postavljen niže no čep 10, pri čemu funkcija nosećeg okvira 1 biva preuzimana okvirom 5 i obratno. Broj čepova za klatljivo kretanje može biti veći od 2. Moguće su i druge izmene u okviru ovog pronalaska.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za vešanje i klatljivo kretanje za prozore, sa prednošću sa klatljivo uležajenim krilom na obema stranama prozorskog nosećeg okvira, naznačen time, što je snabdeven sa bar dva vodoravna čepa za klaćenje ili sl. (10, 11) na svakom delu, koji su tako postavljeni, da se krilo (5) nalazi u stabilnom položaju ravnoteže, kada je isti istovremeno poduprt sa dva para klatljivih čepova (11, 11, 10, 10), iz kojeg se položaja ravnoteže prilikom klaćenja krila posle zatvaranja, obrće oko jednog para (11, 11), a prilikom klaćenja u suprotnom pravcu oko drugog para (10, 10).

2. Uređaj po zahtevu 1, naznačen time, da svaki od prvospomenutog para klatljivi-

vih čepova (11, 11) klatljivo vezuje organ (M) sa krilom (5).

3. Uređaj po zahtevu 1, naznačen time, da svaki od poslednjepomenutog para čepova (10, 10) klatljivo vezuje organ (M) sa pločom (2) pričvršćenom na nosećem okviru (1).

4. Uređaj po zahtevu 2, naznačen time, što svaki od čepova (10, 10) leži u udubljenju (4), otvorenom prema gore, postavljenom na pioči (2), koja je čvrsto vezana sa nosećim okvirom, tako da se oba glavna dela (M, 2) mogu razdvojiti vadenjem klatljivog čepa (10) iz udubljenja (4).

5. Uređaj po zahtevu 1—4, naznačen time, što klaćenje oko para čepova (11, 11) obuhvaća ugao otvaranja, potreban za ventilaciju.

6. Uređaj po jednom od zahteva 2—5, naznačen time, što je organ (M) snabdeven ispadom ili sl., na kojem je dodirna površina tako postavljena, da se u zatvorenom položaju krila zaptivajući prisanja na dodirnu površinu letve (12), čvrsto vezane sa krilom (5).

7. Uređaj po jednom od zahteva 2—6, naznačen time, da je organ (M) snabdeven sa ispadom ili sl., na kojem je dodirna površina tako postavljena, da se u zatvorenom položaju krila zaptivajući prisanja na dodirnu površinu letve (13) čvrsto vezane sa nosećim okvirom (1).

